

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nežankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserte) se plačuje od četverostopne petite vrste po 12 h, za večkratne natis primeren popust.
Posamezna številka stane 10 h.

Štev. 4.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 7. januarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Razprava o slovenskih meščanskih šolah v štaj. deželnem zboru.

Na dnevnem redu je bil v seji štaj. dež. zbora v Gradcu dne 5. t. m. kot prva točka predlog posl. dr. Vek. Kukovca v zadevi meščanskih šol. — Deželni glavar grof Attems je dal k temu predmetu v svrhu utemeljitve predloga besedo dr. Kukovca, ki je izvajal prilično sledeče:

Moj predlog ni nič novega, ampak zastopam desetletja staro zahtevo štajerskih Slovencev. Že v prejšnjem dež. zboru so stavili poslanci dr. Hrašovec, Roš in tovariši predloge, da se ustanovijo meščanske šole v Žalcu, v Št. Jurju ob J. žel. in v Trbovljah. Ker sem preteklo jesen po zopetni otvoritvi dež. zbora pogrešal tozadevno poročilo, stavljal sem predlog, ki je danes v razpravi, naj se imenovani predlogi rešijo in naj dež. odbor o istih poroča. Res je predložil na to deželni odbor svoje poročilo in svoje predloge o novih meščanskih šolah temu dež. zboru, toda kakšno poročilo! Na Spodnjem Štajerskem se je isto od mojih volilcev vzelo le z ogorčenjem na znanje. Dež. odbor pravi v tem poročilu, naj se ustanovijo tri nove nemške meščanske šole, o drugih pravi dež. odbor, da so pogoj sicer tudi dani, toda dežela zdaj nima denarja. Za nemške šole se je našel denar, za slovenske ga ni bilo. Nekaj je pa štaj. dež. odbor vendar storil glede meščanskih šol na Spod. Štajerskem. Priporočil nam je, naj se izroči dosedajna dež. meščanska šola v Celju mestni občini celjski. S tem hoče deželni odbor zavdati Slovincem drzen udarec v obraz; upam, da ne namenoma, ampak ker so ga Celjani speljali na led. Deželna meščanska šola v Celju je ustanovljena za prebivalce obeh deželnih jezikov in je slovenščina obvezen predmet. Učencev je pa 80%, Slovencev iz vseh okrajev. Če se ta šola izroči mestni nam sovražni občini, bode Slovincem nepristopna. Kako se more v naše posestno stanje poseči brez poprejšnjih pogajanj, ne razumem. Ali je to morebiti kazen za to, da zahtevamo slov. meščanske šole? Ta sprememba bi se smela zgoditi le v sporazumu s slovenskimi interesi, ako bi se nam dala posebna slovenska meščanska šola v Celju.

Da se pa povrnem k predmetu, ki je v razpravi, povdarjam, da o Trbovljah danes ne govorim, ker so se tam nazori izpremenili in je zbornici predložen naknadno predlog, da se tam ustanovi spodnja realka in ne meščanska šola. Glede Št. Jurja ob Juž. žel. opozarjam, da se je letos postavila tam nova ljudska šola za znesek celih 200.000 kron, ter se je vzelo meščansko šolo, katere Št. Jurju vendar ne bode moglo odreči, že v poštven in so se že pripravili v tem posloplju prostori za razširjenje šole v meščansko šolo. Št. Jur ima 10 razredov ljudske šole, obrtnonadaljevalno šolo in prostore za meščansko šolo. Kako morete

tu govoriti o kaki oviri glede stroškov? Mesto nekaterih ljudskih učiteljev dobimo pač meščanske učitelje in meščanska šola je tu brez stroškov ustanovljena.

Tudi v Žalcu stavijo to leto novo šolsko poslopje. Žalec je središče hmeljskega obrata Savinske doline. Iz vaših krogov se je itak že izreklo prepričanje, da je meščanska šola v Žalcu le še vprašanje časa in da se mora ustanoviti. Zelo želeli bi bilo, da vendar zdaj takoj rešimo to vprašanje končno. Če se določi že zdaj čas otvoritve te šole, se utegne občini mnogo stroškov prihraniti, ker se stavbni načrti temu primerno prirejajo. Dežela nima tu skoraj nič izdatkov, njen posel je skoro edino le, da se ustanovitev šole sklene. Vprašanje učiteljskih moči za meščansko šolo je lahka stvar, ker imamo že zdaj več izvrstnih učiteljev z izpiti za meščanske šole.

Gospoda, ne bodem se pritoževal o krivici in modroval o pravičnosti. To je neokusno. Na mestu je pa, da govorim o naši dolžnosti. Ne delajte se vendar kakor če bi mislili, da vaš delokrog sega le do Spielfelda in kakor da bi bil tam že konec štajerske dežele. Če doklade za pokritje deželnih izdatkov znate tudi pri nas najti, boste morali pač že tudi kaj storiti za Spod. Štajersko vsaj v kulturnih, v šolskih vprašanjih. V nasprotnem slučaju, gospoda, je stvar pač ta, da se ne more reči, da ste na svojem mestu in da se vas sploh smatra za deželno zastopstvo. Z eno besedo, če hočete tako naprej delati, vam moramo reči le, da ste ljudje, ki so na svoje dolžnosti pozabili.

Prosim, naj se odkaze moj predlog naučnemu odseku.

Na to je govoril v imenu slovenskih klerikalcev poslanec dr. Vrstovšek, in je priporočal predlog dr. Kukovca v sprejetje. Predlog dr. Kukovca je bil zadostno podpiran in odkazan z večino glasov zbornice naučnemu odseku. Dolžnost slovenskih klerikalcev, ki imajo v tem odseku 2 člana, med njima župnika Ozmeča, je zdaj delovati, da se zadeva tam kmalu ugodno reši in pride še enkrat v zbornico v razpravo.

Telesna vzgoja šolske mladine.

Dne 10. januarja se bode začela v naučnem ministerstvu na Dunaju anketa za telesno vzgojo šolske mladine. To ima biti nekako nadaljevanje srednješolske ankete, ki se je vršila ravnopred jednim letom. V kolikor smo poučeni, se gre v prvi vrsti za to, da bi se telovadba na švedski način vršila bolj priprosto, da bi prenehalo vsako akrobatstvo. To misel moramo le pozdravljati, na eni strani zaradi tega, ker je upati, da se bodo vbodoče šolske oblasti bolj brigale za telovadbo na nižjih in višjih šolah, na drugi pa zaradi tega, ker je upati, da zginejo one oblike šolske telovadbe, ki niso prikladne za potrebe mladinskega or-

ganizma in ki s svojo pretiranostjo, kakor rečeno, zelo spominjajo na akrobatiko. Mesto te pa se mora posvečati vso pozornost higijenični strani telovadbe. Zlasti je potrebno, da bi se na vseh šolah upeljale mladinske igre; kar se športa tiče, se ima tudi po angleškem vzorcu gojiti. Potrebna institucija bi bili tudi posebni nadzorniki za telovadbo. V prvi vrsti pa bi se morali učitelji telovadbe temeljito izobraziti v fizijologiji in higijeni ter uvrstiti organično med učiteljsvo in profesorstvo ljudskih in srednjih šol. S priglasišenih referatov je tudi razvidno, da se vojna uprava zelo zanima za telovadbo na nižjih in višjih šolah ter toplo podpira tozadevne zahteve. Vendar pa se nam zdi nekoliko preveč do brega, ako se zahteva, naj bi se mladina že v 3. razredu meščanske šole učila streljati. Je sicer res, da so Švedje svojo šolsko telovadbo uredili popolnoma na vojaški način, na nekaterih srednjih šolah se celo posveča 6 tednov vojaški telovadbi — običajno je učitelj telovadbe bivši častnik. Vendar pa je sistem vojaške telovadbe prikrojen vzgoji narodne milice, ni pa militaričen kakor bi bil sigurno pri nas. Konečno bi pripomnili še to: Pri reformi telesne vzgoje v naših šolah se mora gledati na skladnost take vzgoje s celim ostalim učnim načrtom. Higijena, ki mora biti vedno najvišji zakon telesne vzgoje, mora priti vedno v poštev tudi pri učenju ostalih predmetov. V šolah se mora enkrat za vselej ubiti srednjeveško načelo, da je treba le vzgojevati duh in moriti telo. Telesna vzgoja ne sme biti omejena na malo število telovadnih ur, temveč se mora raztezati na vse predmete; mladino se mora varovati vsake duševne ali telesne prenapetosti. Ne dvojimo, da se bode na bodočem posvetovanju sklenilo marsikaj pametnega; za to že jamčijo imena poročevalcev. Koliko od tega bodo pustili naši birokratje v resnici izvršiti, to je seveda drugo vprašanje. Kamen se je pa vendar začel valiti z vrha gore — in enkrat se tudi glasoviti avstrijski šolski birokratje ne bodo mogli tudi v tem oziru izogniti koristnim reformam.

Politična kronika.

z Štajerski deželni zbor. Sredina seja štaj. dež. zbora je trajala samo dve uri. Razun predloga o ustanovitvi novih slovenskih meščanskih šol, o katerem poročamo na uvodnem mestu, je bilo še na vrsti utemeljevanje socij. predloga za olajšave pri šolskem obisku. Posl. Horvatek predlaga namreč, naj bi se določile za vse ljudske in meščanske šole velike počitnice od 1. julija do 1. oktobra, nadalje naj bi se poostrila določila glede poletnega oproščenja pri starejših šolarjih. Predlog se je odkazal šolskemu odseku. — Za utemeljevanje je še okroglo 70 predlogov. — Izvršile so se nadomestne volitve v nekatere odseke, ker je grof Lamberg odložil svoje mandate v njih. Nadalje je zbornica zvedela, da se še

niso konstatirali niti finančno-občinski, niti vinorejski niti štiftingtalski odsek. To kaže vzorno navdušenje za delo! — Ker posl. Einspinner in Welisch nista bila navzoča, da bi utemeljevala svoja predloga, je bil v tem dnevi red končan. — Prihodnja seja se vrši v ponedeljek ob 4. uri popoldne.

z Ogrska kriza. Justh ima odslej že 4 može, ki so obljubili vstopiti v njegovo ministerstvo: Jakobffy za notranje zadeve, Vavrik za pravosodje, grof Szereny za trgovino, gen. major Hazay za domobranstvo. Cesar se je tudi že izrazil za te osebe. Danes se bode še dognalo, kdo prevzame poljedelsko in naučno ministerstvo — potem pa bode imenik gotov. Medtem se vrše tudi pogajanja s strankami glede indemitete za drž. proračun. Hrvati bodo glasovali glasom sklepa na tozadevni konferenci v Zagrebu proti.

Drobne politične novice.

Kranjske deželni zbor se snide najbrže šele prihodnji teden, da se posvetuje o proračunu in o novem obč. volilnem redu ter spremembi obč. statuta za Ljubljano.

Smrt neguša Menelika. Dopisnik „Corriere della serra“ v Abdis Abebi poroča, da pričakuje tamošnja evropejska kolonija vsako uro Menelikovo smrt. 3000 vojakov utrjuje mesto, ker se vlada boji, da bi domačini po Menelikovi smrti morili tujce.

„Narodni listy“ priobčujejo v včerajšnji številki na uvodnem mestu od dr. Kramáfa podpisan razglas, da so stopili v službo mladočeške stranke in v lastništvo posebnega mladočeškega tiskovnega odbora. — To pomenja za stranko zelo veliko pridobitev, ker so „Nar. listy“ najboljše informirani in zlasti v tujini najbolj znani in ugledni češki list. — Kupna svota je znašala 1.700.000 K.

o Jugoslovanski vladarji pojdejo po belgrajskih poročilih na obisk k turškemu sultanu in sicer skupno. — Obisk bo v zvezi z bodočo balkansko federacijo.

Nova vstaja na Kreti. Turški poslanec Nahi bej je naznanil brzojavno v Carigrad, da se pripravlja na Kreti nova vstaja, ker vevlasti ne dovolijo spojenja z Grško, turške nadvlade pa nočejo Krečani priznati.

Dopisi.

v Občni zbor celjskega „Sokola“ se je vršil v torek zvečer v telovadnici „Sokolskega doma“ v Gamberju pri Celju še ob dosta povoljni udeležbi. Otvoril in vodil ga je br. podstarosta Miloš Stibler. Tajniško poročilo, ki je bilo vestno in lepo sestavljeno, je podal br. dr. Šandor Hrašovec. Povdarjal je naprej veselo in znamenito dejstvo, da more celjski Sokol ob vstopu v svoje 20. društveno leto zborovati v krasnem lastnem domu. Celjski „Sokol“ je s tem začel novo, moško dobo svojega življenja, postal je ugleden in krepak ter gleda s ponosom in samozavestjo v bodočnost. Celjski „Sokol“ šteje sedaj 108 članov. Minulo leto je bilo za Celjskega Sokola polno dela in napore, a tudi bogato na častnih uspe-

hih. Odbor se je v 10. sejah posvetoval o društvenih zadevah: šlo je še za stavbne zadeve in za notranje opremljenje Sok. doma. Pa tudi na velik vseslov. sokolski zlet v Celju se je že moralo misliti. Vrh tega je celjski Sokol lansko leto prav mnogokrat nastopil tudi na zunaj: 31. jan. se je priredil pešizlet v Št. Jur, kjer se je isti dan ustanovil odsek celjsk. „Sokola“, ki obeta vse najboljše, četudi mu danes nasprotujejo klerikalci z vso silo. 21. febr. se je vršila sijajna sokolska maškerada, od katere je društvo — prvikat — imelo nekaj gmotnega dobička. 4. marca se bratje telovadci prvič telovadili v svoji novi telovadnici. 11. in 18. julija je celjski Sokol z naraščanjem vred prvič nastopil na prostranem vrtu pri Sokolskem domu, ki se je izkazal za zelo primeren prostor tudi za največje prireditve. 1. avg. se je vršil zlet v Krško, 3. v Ruše, nadalje je poletel celjski Sokol na Polzelo in v Št. Jur; po odposlancih se je udeležil javnega nastopa bratskih društev v Hrastniku in Zagorju. Priredil je nadalje pešizlet v Šmartin in Miklavžev večer v Sokolskem domu, ki se je kar najbolje obnesel. Celjskega Sokola so spremljale pri vseh njegovih zletih največje simpatije in priznanje občinstva; skazal se je sposobnega, da zavzame vodilno ulogo v bodoči posavski sokolski župi. Telovaditi so pričela v zadnjem času tudi dekleta po 2 uri na teden. — Umrli nam je v minulem letu marljiv in za sokolstvo vneti br. Pavel Detiček; pogreba se je udeležilo naše in žalsko sokolstvo z zastavo. Slava njegovemu spominu!

Denarnega prometa je bilo lansko leto za društvo 3.960 K: prejemkov K 2055, izdatkov K 1875.

Za br. blagajnikom Megličem, o čegar poročilu smo mogli priobčiti le kratek izvleček, je poročal o notranjem delu društva načelnik br. Smertnik. Omenil je, da vpliva Sokolski dom nad vse blagodejno na svojo okolico; Gaberje se preraja. Vstrajno sokolsko delo ima tu najboljše posledice. Z marljivim agitacijskim in pridobivalnim delom se mora sčasoma združiti vedno več mladine v telovadnici Sokolskega doma, kjer si ne bode le krepila telesa temveč tudi duh. To mladino se mora navajati poleg telovadbe tudi na knjige in narodno časopisje, da ne bode naša samo po sokolskem kroju temveč tudi po duhu. Zato bode celjski Sokol po svojih močih pospeševal tudi izobraževalno delo med svojimi člani. Pri telovadbi so mu krepko pomagali br. vadiitelji Jager, Furlan, Kral, Zabukošek, dr. Sernec, Rozman in Veltavsky. Telovadilo se je v 5 oddelkih. Povprečni obisk je znašal 20—25 članov. Šolskega naraščanja je sedaj 70; najboljši obisk na uro je 60, najslabši 40. V ostalem je br. načelnik je omenjal še več društvenih in telovadnih zadev. Poročilo se je sprejelo z živahnimi nazdar-klici.

Na predlog br. Berka se je dal odboru absolutorij in se mu je izrekla zahvala.

Ker smo izid volitev novega odbora že priobčili, je treba le še omeniti točko o vsesokolskem zletu v Celju o priliki slovesne otvoritve Sokolskega doma v Gaberju. O tej točki je poročal že novi starosta br. Smertnik. Za bodoči vsesokolski zlet v Celju se vrše že najživahnejše priprave po celem Slovenskem in Hrvaškem. Tudi zastopniki „Slovanske sokolske zveze“ pridejo. Čehi hočejo ob tej priliki opraviti dvoje nalog: oglasiti se v Celju in Sofiji. Z vseslovenskim sokolskim zletom se bode naložilo celjskim Slovencem težko, a častno breme in treba se bode že odsedaj najprej kar najpridnejše in najvestnejše pripravljati. Br. starosta je na to še osvetlil finančijelno stran zleta. Volitev odposlancev k „Zvezi“ se je opustila, ker se bode itak kmalu ustanovila štaj. sokolska župa, in bode po tem ta zastopala naše sokolstvo pri Zvezi. — Na pustno nedeljo se priredi v Celju sokolska maškerada v Narodnem domu, na pustni terek pa plesni venček v Sokolskem domu. Bratje naj marljivo agitirajo za čim večji obisk obeh plesov! — Br. Rode je v kratkih a pristranih besedah slavil zasluge, ki si jih je pridobil br. Smertnik kot načelnik celjskega Sokola. — Konečno je še br. starosta pojasnjeval, kako stališče zavzema slovensko sokolstvo napram slov. političnim strankam in napram glasovitim „čukom“.

Štajerske novice.

a Javna gospodarska shoda se vršita v nedeljo, dne 9. januarja v **Braslovčah** ob 8. uri zjutraj pri g. **Plaskanu** in na **Vranskem** ob 3. uri popoldne pri g. **Brinovcu**.

— Dnevni red: 1. Poročilo o pol. položaju in delovanju deželnega ter državnega zbora. 2. Zvišanje deželne doklade na pivo in naše hmeljarstvo. Poročata gg. poslanca Franjo Roblek in dr. Vek. Kukovec. — Somišljeniki, hmeljarji, vsi na shod! Ne dajte si vničiti svojega hmeljarstva!

a Iz Zg. Poljskave. Tvrdba dr. Oskar Streintz v Gradcu si je dobila od štaj. namestnije koncesijo za avtomobilni promet med Mariborom in Zg. Poljskavo.

z Boj za jugoslovanskega ministra. „Slovenec“ je pričel zadnje čase podtikavati noticam „Narodnega Dnevnika“ namene, katerih te nikoli niso imele. Kot neodvisno politično glasilo smemo in moramo imeti o vsaki važni politični stvari svoje mnenje; tudi tedaj, če se gre za zadeve lastnega tabora. „Slovenec“ očitno misli, da vlada in mora vladati v naprednem taboru tak terorizem, da bi nikdo več ne upal ziniti prosto kake besede. Ako se kdo izmed naših ljudi vsega na te limanice — žalostna mu majka! Ko smo priobčili zadnjič poročilo o jugoslovanskem ministru, nismo nikakor trdili, da bi bila v slovenskem naprednem taboru kaka needinost glede te zadeve, temveč smo odločno rekli, da med Jugoslovani. In med te se vendar prištevajo tudi klerikalci, ki žele imeti za dva meseca poljedelskega ministra, da se postavijo, če tudi potem še obdržimo Jugoslovani ministerski portfelj sploh ali ne. Naj se klerikalci sedaj nikar več ne boje prištevati se Jugoslovanom... Kar se pa tiče raznih diferenc, ki baje obstoje v naprednem taboru, se jih naj „Slovenec“ nikar preveč ne veseli, ker bi se morale prej ali slej na ljubo stvari ne osebam, poravnati. Sicer pa, ali ni otročje za „Slovenca“, da se bavi s tako malenkostnim podtikavanjem in zavijanjem?

o Stalno nameščenih okr. šolski nadzorniki. Stremljenje okr. šolskih nadzornikov gre po njih stalnem nameščenju. Zadnji čas se je mnogo pisalo o tem. Zastopniki državne zveze avstr. okr. šol. nadzornikov so bili v svoji seji dne 2. nov. l. l. v Rodes Palacehotelu na Dunaju zbrani do slednjega, tako da so bile zastopane vse dežele in vse narodnosti. Posvetovanje je trajalo od 9. ure popoldne do pol 6. ure popoldne. Minister grof Stürgkh je sprejel zborovalce v posebni avdienci ter izrekel, da le slabo finančno stanje ovira stalnost okrajnošolskih nadzornikov. No, ker se mnenja slov. kakor nemškega učiteljstva zlasti na Spod. Štajerskem tiče, je isto zelo deljeno. Naše jezikovne razmere so jako pikre. Imamo zelo malo odločno narodnih šol. nadzornikov. Vlada splošna nezadovoljnost. Dvema gospodoma služiti danes ne gre več. Zato naj merodajni krogi zahtevajo z vso doslednostjo, da dobimo za Spodnji Štajer posebni oddelek c. kr. dež. šol. sveta, ker poprej ni upanja na zanesljivost, samostalnost, in neodvisnost okr. šol. nadzornikov. Ako se pri nas odstranijo našemu slovenskemu šolstvu nasprotni šolski nadzorni — potem se naj nastavi stalni slovenski; drugače pa ne!

v Zadnja sodna imenovanja. Kakor se je na Štajerskem pri zadnjih sodnih imenovanjih zapostavilo odličnega slov. sodnika, g. nadsvetnika Gregorina, tako se je isto zgodilo v Ljubljani z gg. svetnikoma Koblarjem in Toplakom. „Sl. Narod“ pripominja, da

je Hochenburgerjevo in Pittreichovo nasilstvo le zaradi tega mogoče, ker slovenski klerikalci niti v tej zadevi nočejo nobenega skupnega postopanja z naprednjaki. „Slovenec“ n. pr. je komaj spregovoril o tej očitni in nezaslišani zaušnici slov. narodu. Kaj bi se tudi brigal za sodna imenovanja, saj je vladi dobro znan glasoviti Šusteršičev izrek v tej zadevi: „Cilli ist ein fremdes Gebiet für uns“!

a Na naslov c. kr. poštnega ravnateljstva v Gradcu. V Št. Petru na Medv. selu se je nekega lepega dne pred štirimi meseci nehala dovažati vozna pošta. Seveda si te, že pred leti od pokojnega nadučitelja g. Strmška pridobljene pravice nismo mogli mirno pustiti prikrajšati, ker bi morali sicer odslej nositi vsako pošiljatev iz trideset ure oddaljene Pristave. Vložile so se nekatere pritožbe na ravnateljstvo in gospodična upraviteljica se je sama peljala v Gradec. Obljubilo se ji je sicer, da se bo stvar rešila, toda več še do danes ne vemo. Res lep škandal! Od vsakega človeka se zahteva, da vsaj odgovori; a ravnateljstvo ima drugega posla preveč (mogoče s konfisciranjem kolkovane listovne pošte?) in zato lahko rešuje pritožbe čez kakih sedem let.

u Rokovnjači v Celju. Na Sv. treh kraljev dan smo jih po dolgih letih zopet videli na našem odru. Nismo jih zastoj željno pričakovali, saj „Rokovnjačev“ se človek ne naveliča — posebno na celjskem odru ne. Je to prava narodna igra, polna humorja, a tudi tragike, tiste grenko-sladke mešanice, ki jo imenujemo življenje. Dvorana je bila natlačena polna in občinstvo je z največjo pozornostjo sledilo dejanju, kakor se je razvilo pred nami tako naravno in zanimivo. Koga bi ne tudi ne ganila usoda Nandeta, katerega nam je tako izbornopodal g. Miliš Stibler? Nežen, da so se nam srca topila, dostojanstven, odločen in pogumen, da smo umevali slepo pokorščino njegovih rokovnjačev, tragičen, ko ga doleti neizogibna katastrofa, povsod izboren. In njegova Polonica (ga dr. Kukovčeva) je zopet sijajno dokazala, da spada med prve moči našega gledališča. Predmet največjega občudovanja pa je bil seveda naš g. Salmič. Da, da, tak je Mozol, takega je moral imeti pred očmi Jurčič, ko je ustvarjal ta izborni tip. Bil je pa tudi g. Salmič krasno razporežen, njegova igra je naraščala od prizora do prizora. Ni to zastoj njegovega elitna uloga. Naj se mi oprusti, da sem nekoliko kratek. Silen aplavz je vzbudil France (g. Rotter), imeniten je bil Rajtguzen (g. dr. Lipold), izbornopodal g. Karlovškova, dr. Kalan in dr. Zdolšek, ljubka je bila Rezika (gdč. Gregorinova.) Rak (g. dr. Koderman) je ostal na isti višini, kakor ga že poznamo iz „Legionarjev“, izvirni kakor vedno ste bili Urša in Jera (ga dr. Kalanova v obeh ulogah); imenitno so se postavili mladi vojaki, slikovit je bil prizor v Črnem grabnu — človek bi kar sam takole za kratek čas smuknil tje —, dobro so uspeli ljudski prizori in petje, bodisi solo (gdč. Anka Vrečarjeva) ali v zboru. Splošno, igra je nad vse krasno uspela; čuli so se od vseh strani leglasovi odkritosrčnega priznanja in pohvale naših izbornih diletantov in njih pridnega režiserja g. R. Salmiča. Naj še omenim, da je vodil salonski orkester s svojo priznanim rutino zopet g. dr. Ipavec iz Št. Jurja ob J.ž., za kar mu gre posebna zahvala.

v Odlikovanje. Cesar je podelil sekijskemu svetniku v ministerskem predsedstvu g. dr. I. Žolgarju red železne krone.

a Z Miklavževega hriba. V božičnih praznikih se je postavilo pred hišo gosp. Boyhe pet po dve pedi iz zemlje štrlečih kamenov. Sicer ne vem, kdo je pustil to napraviti, le to se da konstatirati, da so ti kameni silno nevarni. Recimo, če gre kdo po noči in se spodtakne ob tak kamen (saj luč gori le vsake kvatre in še takrat se na to stran ne vidi) lahko udari z glavo ob bližnji zid in je pri priči mrtev. — Sploh sem zelo radoveden, kak pomen bi naj imeli ti kameni; mogoče naj značijo kje je meja med dragocenim trotoarjem in cesto na Miklavževem hribu. Mogoče? Opozorjam torej okoliško občino še o pravem času, da odpravi teh pet opasnih kamenov, sicer ji bo žal, ko se bo že nesreča zgodila.

v Vseslovenski sokolski zlet v Celju ob priliki otvoritve Sok. doma v Gaberju se vrši ali koncem junija ali začetkom julija. Več o tem glej v današnjem dopisu o občnem zboru celj. Sokola.

a Potrjujemo, da nismo doslej niti prejeli niti objavili kakega dopisa od g. Janka Kodermana v V. Pirešici. Za uredništvo „Nar. Dnevnika“: Vekoslav Spindler.

a Vpisali so v imenik štaj. odvetnikov g. dr. Mih. Goriška, odvetnika pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

a Štaj. trgovsko-obrtna zbornica svari pred agenti nekega nereelnega pariškega podjetja, katero si nabira zastopstvo za svetovno razstavo v Bruslju in za različne druge razstave.

a Jezuitje se naselijo v Gradcu. Občinski odbor ni nič preveč prijazno pozdravil svojih bodočih someščanov.

a V Štorah imajo od 1. januarja redno orožniško postajo s 3 možmi. S tem se je odpomagalo že davno izrečeni želji, kajti nemško divjaštvo je tam tako v cvetu, da si Slovenec kmalu ni varen življenja. Sledovi nemške šole!

z Iz Hrastnika. Božičnica tukajšnjih otroških vrtcev se je sijajno obnesla. Vsi otroci so bili obdarovani z oblekami, igračkami in pecivom. Ob tej priliki se je zopet videlo, koliko Slovencev je v Hrastniku. Telovadnica je bila čisto polna ljudi, kateri so z zanimanjem sledili lepemu vsporedu. Mali otroci so zlasti dobro igrali igro „Božični mož“. — V nedeljo 9. prosinca 1910 priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Hrastnik-Dol plesno veselico pri gosp. Francu Logarju v Hrastniku. Začetek ob 7. uri zvečer.

z Vandalizem. Na cesti iz Hoč na kolodvor je v nedeljo ponoči nekdo zopet polomil več mladih hrušk. Ker se je to sedaj že vtretje zgodilo, je občina razpisala nagrado 20 K tistemu, hudobneža ujame.

v Umrli je v Hočah najstarejši občan, posest. Kučer, star 85 let. Bil je hud nemškutar.

v Deželna zveza za tujski promet na Štajerskem misli izdati že meseca marca 1910 seznam poletnih stanovanj. Interesenti se vabijo, da naznanijo društvu kraj in stanovanje, ki bi se lahko poleti oddala, do 15. jan.

v Mrtvega so našli bl. Dobrne 2. jan. 36 letnega posestnika Jožefa Jamniška. Bil je na glavi težko ranjen. Ni se še dognalo ali je to nezgoda ali pa posledica zločina.

v Čedni „šefredakterji“. Mariborska „Unterst. Volkszeit“ očita „šefredakterju“ celjske vahtarice vse mogoče častne in nečastne stvari, katerih o g. Balloghu v Celju pač še ni treba niti ponavljati. — Ballogh pa nasproti očita „šefredakterju“ mariborske „Unterst. Volksz.“, Watzlaweku da ga mariborsko okrožno sodišče zasleduje zaradi tega, ker je baje neki natakariči izvalil večje svote denarja, češ da je

sin premožnega hišnega posestnika. — Manjka samo še Jana in Linhart, pa bi imeli cvet spodnješt. nemške „višje“ kulture in morale.

v Umrl je včeraj zjutraj najmlajši sinček g. urednika V. Spindlerja v Celju Vlado.

o Mesto novoletnih vošil je daroval družbi sv. Cirila in Metoda 2 K g. Josip Holy, brivec in lasničar v Brežicah ob Savi.

v Umrl je v Šmarju pri Jelšah g. Andrej Stupica, oče tamošnjega narodnega trgovca g. Ant. Stupica. Bil je star 73 let. Skozi 40 let je bil na Zg. Štajerskem, vendar je ostal zvest svoji slovenski narodnosti in je svoje otroke vzgojil v narodnem duhu. N. v m. p.!

v Za župana v Radgoni je znova izvoljen g. Ožbald pl. Kodolič, ki napravlja to službo že od l. 1897.

z Iz Gornje Radgone. V Radgoni se je ustavila neka nemška gledališka družba in daje predstave, ki so v kolikor toliko dobro obiskane. Razume se, da zahajajo tje i Slovenci. Igralci pa so pri tem tako nesramni, da v svojih nlogah psujejo Slovence z „windisch“, kakor se je to zgodilo 2. t. m. pri večerni predstavi. Ali imajo ti nemški ljudje res toliko dohodkov, da ne rabijo slovenskega denarja? Mogoče, zakaj rejeni so precej. Slovenci pa menda ne bodo tako neumni, da bi si hodili v to gledališče kupovat moralnih zausnic!

z Iz Gornje Radgone. Edina gostilna v Gornji Radgoni, kjer visijo slovenski časniki, je gostilna Karbaš. Nikakor pa ne rečem, da je to v resnici narodna gostilna. V tej gostilni se čuti Slovenec, posebno tujec, bolj otujenega, kakor v kaki drugi gostilni, kjer se ne povdarja narodnost. Razun gostilničarja te ne pozdravi nikdo in gostilničarka in njene hčere gledajo gosta, ne da bi ga pozdravile. To sicer ni nič posebnega, zakaj na njih pozdrave itak nikdo ne reflektira. Pač pa je dejstvo, da zahajajo tja Nemci in nemčurji in tem se izkazuje večja pozornost. Če se poje slovenski, kdo se briga za to, če se zapoje nemški, hajd, vse hčere z gostilničarko vred so pri pevcu. In to bodi narodna gostilna? Mi Slovenci smo se že naveličali, da bi se nasimelo za norca in ne verjamemo več tistim, ki trdijo, da so Slovenci, dočim kažejo znamenja vse drugo. To bodi povedano za sedaj. Če se bo to godilo še v naprej, pa povemo še javnosti nekatere druge „malenkosti“.

a „Ptuj“ in „20/IX/08“. O tem, kako je celjski poštni urad prišel na famozno idejo izključiti ta dva kolka iz prometa, bomo v kratkem povedali zanimivo historijo, ki za nadupravitelja celjske pošte ne bo posebno častna. Za danes konstatiramo zopet zanimivo dejstvo, da je nekdo poslal popolnoma enake razglednice s kolki „Ptuj“ in „20/IX/08“ v Celje in Gradec. V Gradcu se na pošti niso spodtikali nad kolki in so razglednice dostavili, dočim jih je celjska pošta poslala odpošiljatelju nazaj.

a Tatvine. V Ivanjskem vrhu bl. Zgor. Radgone so lani tatovi iz dveh sorodnih rodbin ukradli kebel mesa in špeha. Plen so shranili pri jedni rodbini na dilah. Toda ta rodbina se ni dolgo veselila mesa in špeha: ukradli so ji ga ostali tatinski tovariši. Stvar pride pred gornjeradg. sodnijo.

a Iz Ormoža. Naš župan, najhujši sovražnik Slovencev, ima v svoji trgovini na blagajničnih listkih popolnoma dvojezične napise. Kaj ne očka, ko se gre za zaslužek takrat je tudi slovenščina dobra!

a Iz Ormoža. Hišo g. Ferdinanda Kuhariča zraven cerkve je kupil g. Matija Polak, steklar in fotograf. G. Polak je vrl narodni Slovenec in si

tako zasluži, da ga vedno in povsod podpiramo. S tem je prišla ena hiša več v slovensko posest.

a 140 milijonov 4% kronske rente je oddal finančni minister v četrtek, dne 5. jan. c. kr. poštni hranilnici. To je državno posojilo, za katerega je dobil pred božičn. prazniki dovoljenje.

z Orli v Št. Ilju. „Straža“ z nekim zadovoljstvom pravi, da je že vse ukrenjeno, da se v Št. Ilju ustanovi „Orel“, ko bo dodelal „Št. Iljski dom“. Menda smo za strankarske namene darovali toliko denarja; umemo sedaj, zakaj ni nikdar jasnega računa vkljub vednim prispevkom. „Orli“ morajo imeti pijačo, kajpada, kdo bo pa hodil zastoj „turnat“.

a Iz Maribora. Slov. pevška in glasbena šola? Na občnem zboru „Slov. Čitalnice“ se je utemeljil predlog, da se naj v področju „Slovanske Čitalnice“ osnujeta pevski in glasbeni odsek, ki bi s podporo čitalnice vzdrževala pevsko, oziroma glasbeno šolo. Odbor sklicuje zato v torek, dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v čitalnico posebno zborovanje pevcev in glasbenikov, da se pojasnijo pojmi o tem predlogu in da se določi sporazumno s pevci in glasbeniki oblika teh odsekov. Pogoji za gojenje petja in glasbe pod izbornim vodstvom strokovnih učiteljev bi se prav lahko izpolnili. Zdi se torej, da dobimo nove važne slovenske institucije v Mariboru, ki so za razvoj našega življenja potrebne in velikega pomena.

a „Veleturist“. Ponovno opozarjamo na predstavo 9. prosinca 1910 v slovenskem gledališču v Mariboru. Naj nikdo ne zamudi si ogledati to burko, zakaj žal bo gotovo vsakemu kdor ne pride. Ake se že igralci pri vajah borijo s smehom, kaj se le bo potem občinstvo. Smeh iz srca je pol zdravila pravijo zdravniki. Pridite torej po to zdravilo, ki še nudi zraven zabavo, čeprav niste bolni, zakaj smejali se boste prav gotovo iz srca. Na kar vnovič opozarjamo je, da se začne predstava točno ob pol osmih zvečer. 23. prosinca pa se ne bode igrala „Zmešnjava na zmešnjavo“, kakor smo zadnjič poročali, ampak krasna ljudska igra z jako zabavnimi kupleti „Graničarji“ ali proščenjane na sv. Elija dan. Igra je trodejanka, polna lepih mest z narodnim oduševljenjem, o čem pa spregovorimo prihodnjič nekoliko več.

a Iz Maribora. Silvestrov večer, ki ga je priredila „Slovanska Čitalnica“ mariborskim Slovincem v mali dvorani, je zopet dokazal, da raste stalno zanimanje za družabno življenje, kar je zelo veselo znamenje. Nepričakovano obilna udeležba je jasen migljaj odboru, da mora v bodoče premestiti Silvestrov večer v veliko dvorano, saj je gotovo, da postanejo ti večeri podobna združevalna sila narodnega občinstva vseh slojev, kakoršni so Miklavževi večeri. — Program je bil skrbno in izborno sestavljen. Narodni orkester je sviral neumorno umetniške skladbe večinoma veselega značaja pod vodstvom g. Koudelke, izmed moških zborov pa je treba omeniti zlasti zbor „Cigane“, ki je našel zasluženo priznanje. G. Ašiču čestitamo, da se mu je posrečilo zopet povzdigniti petje v čitalnici in združiti toliko pevcev. Izmed ostalih točk sta ugajali najbolj dve krasni češki pesmi gospe Pivkove s slovenskim besedilom („Imam te rad“, „Ne letaj ptičica“). V polnočnem govoru je podal predsednik čitalnice g. dr. V. Sernec pregled najvažnejših svetovnih, slovenskih in domačih mariborskih dogodkov preteklega leta.

a Umrl je v Mariboru nekdanji župan v Račah, Pischegg. Bil je 15 let nemškutarski župan v svoji domači občini. — V Vuzenici je umrl hišni posestnik „Nemec“ Urban. „M. Z.“ se silno jezi, ker je vuzeniški župnik na njegovem pogrebu molil — slovenski. Je že vedel zakaj!

a Iz Brebrovnika pri Ormožu. Pri Svetinjah imajo tudi eno istih velikih po vzor-značaju Vladi-ju ustanovljenih posojilnic. Ali vam je to veselo, tamkaj dobi vsakdo denar, če še tudi drugje ne bi knofa dobil. Za poroka pa je tudi vsaki dober, če je le na papirju posestnik, če je kaj njegovega, to „najodličnejši“ iz fare ne vprašajo. Da je le kaj prometa, kaj ne gospodje, drugo je postranska stvar!

Kranjske novice.

v Nov statut in volilni red za Ljubljano, pride kakor smo poročali, prih. teden na razpravo v kranjskem dež. zboru. Klerikalci hočejo z njim **sebi in Nemcem** zasignati zastopstvo v ljub. obč. svetu. Statut bo povzročil nedvomno silen vihar v kranjski deželni zbornici. Ako govorimo samo z narodnega stališča, je naravnost škandal. — da pomagajo klerikalci Nemcem v popolnoma slov. obč. svet potom krivičnega in zverženega obč. volilnega reda v trenutku, ko odrekajo Nemci v Gradcu, Celovcu in spodnješt. nemških Slovencev vsako najmanjšo pravico! Pa klerikalcem je ravno interes lastne stranke vse, vse drugo pa postranska stvar. Glavna določila novega statuta in vol. reda za Ljubljano, katerega je seveda že sprejela klerikalna večina v odseku, so sledeča: Mestni svet bo imel odslej 45 občinskih svetovalcev, ki se porazdelijo na tri razrede. Vsak razred jih bo volil po 15. Volilci se razdelijo v tri razrede tako, da volita dve petini višjedavkoplačevalcev v prvem razredu, ostale tri petine pa v drugem razredu. V drugem razredu pridejo povrh tega še člani stolnega kapitlja, duhovni v dušnem pastirstvu in katehetje, vpokojeni duhovni, javni uradniki, učitelji in učiteljice na javnih šolah. Tretji razred sestoji iz volilcev prvih dveh razredov in vseh ostalih samopravnih avstrijskih državljanov. Nadoletni kakor tudi oni, ki so pod kuratelo, ne morejo niti osebno niti po svojih varhih ali kuratorjih voliti. Ženske volilke volijo osebno in so pooblastila nedopustna. Na ta način se bodo baje preprečile razne sleparije z volilnimi pooblastili. Za volitev žensk se se bo določil poseben čas. Uveljavljen je v novem volilnem redu takozvani razmerni ali proporcni sistem, po katerem bo imela vsaka stranka toliko zastopnikov, kolikor bo postavila volicev na voliščev razmerju z drugimi strankami. Tudi za volitve v magistratni gremij in v razne odseke mestnega občinskega sveta velja razmerni sistem. Vsaka stranka, ki bo imela v mestnem občinskem svetu vsaj 5 svetovalcev, bo imela tudi v tem razmerju zastopstvo v magistratnem gremiju in v raznih odsekih.

Narodni gospodar.

Deteljin predenec.

Detelj. n. predenec povzroča slabe pridelke ter se pogosto tako razširi, da drugega ne preostaja, ko celo polje preorati in še to je včasih brez uspeha. Predenec se detelje ovije, ko fižol kola ter ji izsesa moč in sok, da mora rastlina slednjič poginiti. Deteljin predenec je torej sličen zajedavec, ko pijavka, ki pije človeško ali živalsko kri. To

nadlogo je lažje preprečiti, kakor jo pa odstraniti, če je že tukaj, ter je treba sledeče pomniti.

Vedno naj se rabi deteljino seme, ki je prosto deteljinega predenca in se naj kupuje v trgovinah, ki jamčijo za čistost semena. Tudi pri krmiljenju z deteljo, ki je napadena od predenca, moramo biti previdni, kajti seme deteljinega predenca pride neprebavljeno iz živalskega trupla ter ohrani, vkljub temu, da je bilo že v želodcu, vso svojo kaljivost. Torej se lahko spravi predenec z gnojenjem zopet na polje. V nekaterih deželah, n. pr. na Nizjem Avstrijskem imajo postavbo, ki predpisuje kmetovalcem dolžnost, da morajo predenca na svojih poljih pokončevati, kakor hitro se prikaže. Kdor to zanemari, pripade gotovi kazni.

Ako se prikažejo vkljub čistemu semenu vendarle le prostori s predencem, tedaj se mora kar s početka skrbeti, da se ta nepridiprav ne razširi. V to svrhu se pokosijo dotična mesta in še nekaj dalje na okrog, nakošeno se pomeša s suho slamo, se poškropi s petrolejem ter seže na licu mesta. Ogenj uniči tako vsa semena. Dotično mesto se potem globoko prekoplje ter poseje z novim in čistim deteljinim semenom. Ta boj zoper deteljin predenec bo pa le tedaj uspešen, če še okuženih prostorov ni preveliko. Ako je pa okuženje že zelo obsežno, tedaj deteljišča ni možno več lahko rešiti, kajti veter je raznesel predenčevy seme daleč na okrog in celo polje je izgubljeno.

Tudi gnojenje s kajnitom in Tomasovo žlindro je zelo dobro sredstvo za pokončevanje deteljinega predenca. Posebno je tukaj kajnit na pravem mestu, kateri je storil v tem oziru že prave čudeže. Na hektar se priporoča vzeti 800 kg, katerim se še primeša 700—800 kg Tomasove žlindre.

Če je detelja zelo gosta, potem se predenec ne more razvijati; posebno se rad širi na onih poljih, kjer detelja peša in peša pa le zaradi tega, ker ji primanjkuje kalija in fosforove kisline v zemlji. Bodi pa tudi pripomnjeno, da bi se z gnojenjem s samo Tomasovo žlindro ne doseglo nobenega posebnega uspeha, ampak kajnit je v tem oziru na prvem mestu; seveda ne tudi kajnit sam, ampak kajnit in Tomasova žlindra.

Vabilo na naročbo.

Slav. p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:
celoletno K 25.—
polletno „ 12-50
četrletno „ 6-30
mesečno „ 2-10

Za Nemčijo:

celoletno K 28.—
za vse druge dežele in Ameriko:
K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

Po svetu.

o Med turškimi in tuneški vojaki v Severni Afriki je došlo do boja, ker so turški vojaki prestopili tuneško mejo. Streljali so drug na drugega, a k sreči ni bil nikdo ranjen.

o Surov mož. V Jägerfreudn bl. Kolina so našli gospo Marijo Loch, ki je bila noseča, mrtvo z razbito glavo v postelji. 16 mesečen otrok je ostal nedotaknjen v sobi. Storil je to mož nesrečne žene in zbežal.

z Na dunajskem živinskem sejmu dne 27. dec. 1909 so cene silno padle, ker se vkljub zmernim zahtevam ni razvila skoro nikaka kupčija. Značilno je, da se je tokrat prignalo na sejmu 999 glav živine več ko na enakem sejmu l. 1908. Živine torej v Avstriji ne primanjkuje, kakor to trde nasprotniki kmetov, ki slednje dolžijo visokih cen mesa.

z Deželno kmetijsko društvo za Ogrsko se je na svojem običnem zboru odločno izreklo zoper trgovinske pogodbe z balkanskimi državami.

z Avstrijsko osrednje društvo za varstvo kmetijskih in gozdarskih interesov ima 9. februarja t. l. na Dunaju svoj občni zbor.

v Ponesrečil se je Bordeannu na južnem Francoskem pri poskusnem vzletu z letalnim strojem zrakoplovec Delagrang. Padel je s strojem na tla in se ubil. Vzrok nesreče je bil baje to, da je bil motor mnogo pretežek, tako da ga letalni stroj ni mogel nositi.

v Stariše je zastrepila v Kašovi na Zg. Ogrskem 17 letna Ilona Gerő, ker ji niso dovolili, da bi se poročila z nekim slaboglasnim lončarskim pomočnikom. Zmešala jim je cijankali v večerjo; ko sta oče in mati umrla, je zastrepila še sama sebe.

v O smrti cesarjeviča Rudolfa se je pričelo te dni zopet veliko govoriti po časnikih. Neki dunajski list „Forum“ je priobčil pisma, katera je zapustil v Ameriki umrli baron Vecsera; naslovljena so bila na njegovo sestro Marijo, ki je bila v zelo ozkih zvezah s cesarjevičem Rudolfom in se je tisto usodno noč na 30. jan. mudila s svojim bratom v Mayerlingu. Iz Budimpešte se poroča v tej zadevi: Bivši lovski nadzornik prestolonaslednika Rudolfa, Hubert, ki biva sedaj v Budimpešti, je nekemu poročevalcu lista „A Nap“ izjavil, da je pred nekaj dnevi izročil Elizabetnemu muzeju v dvornem gradu dva zavitka. V enem zavitku je bil zvezek pesmi, ki jih je dobil lovec po smrti prestolonaslednika v dar od umrle cesarice Elizabete, kateri jih je poklonil prestolonaslednik Rudolf. V drugem zavitku pa so bili njegovi zapisi, ki jih je svoječasnó spisal o dogodkih v Mayerlingu. Zapiske so sicer v muzeju sprejeli, a so jih raztrgali in uničili. Dejal je pa da ve gotovo, da je pustil cesar opisati mayerlinško dramo in pustil spraviti akte v dunajski dvorni arhiv, da se čez petdeset let objavijo zgodovinarjem. Hubert je opisoval mayerlinško dramo podobno, kot so pretekle dni pisali o njej časopisi. Znamenito je, kar je dejal Hubert, da je mayerlinška tragedija veliko pripomogla, da je cesar dovolil zakon prestolonaslednika Franca Ferdinanda z grofico Kotek. Prestolonaslednik Rudolf se je ustrelil z lovsko puško v usta, baronesa Vecsera pa se je zastrepila. Hubert se sedaj bavi s tem, da piše podrobnosti v smrti Rudolfov ter z reprodukcijo njegovih pisem.

o Samomor mladih ljubimcev. V Pragi je 6. jan. ustrelil 19letni trg. učenec Stanislav Urban svojo 17letno

ljubico Ružičko in potem samega sebe. V pismu, ki sta ga zapustila, pravita, da sta to storila vsled brezupne ljubezni.

o Hofrichterjeva zadeva. O Hofrichterjevi zadevi so pisali dunajski listi in sicer eni, da je Hofrichterju spravil strup neki topničarski podčastnik, drugi pa, da bodo Hofrichterja v kratkem spustili. „N. W. Tgbl.“ piše, da nobeno izmed teh poročil ni resnično. Govorilo se je sicer, da je dobil Hofrichter strup od topničarskega podčastnika, kar pa ni resnično; proti Hofrichterju pa so se drugi dokazi njegove krivde tako pomnožili, da ni misliti na izpust iz ječe.

Društvene vesti.

a Pri rednem običnem zboru telovadnega društva „Celjski Sokol“ dne 4. t. m. se je izvolil soglasno starostom br. Jožef Smertnik, podstarostom br. Miloš Stibler in načelnikom br. Anton Jager. Odbor se je pri svoji seji, ki se je vršila koj po običnem zboru, postavil sledeče: tajnik in arhivar br. Dragotin Kralj, blagajnik br. Mirko Meglič, orodjar in podnačelnik br. Franc Furlan. Odborniki: br. dr. Janko Serbec, br. dr. Šandor Hrašovec in br. Dolfe Rodé. Za namestnike: br. Maks Zabukovšek, br. I. Rozman in br. B. Vltavski. Za zastavonošo se izvoli br. Dolfe Rodé in njegovim namestnikom br. B. Vltavski.

**Darujte družbi sv.
Cirila in Metoda!**

**Najnovejša brzojavna in
telefonična poročila.**

**Politična posvetovanja v
Pragi.**

o Praga, 7. jan. — Prihodnje dni pride sem več drž. poslancev poljske ljudske stranke, da se bodo posvetovali z zastopniki češke agrarne stranke glede nadaljnjega postopanja v državnem zboru.

o Praga, 7. jan. — K današnjemu predposvetovanju nemških drž. in dež. poslancev in k jutrišnjemu velikemu nemškemu shodu v Pragi je došlo že z jutranjimi vlaki mnogo nemških poslancev, zastopnikov obrambnih društev in pokrajinskega časopisja. Posvetovanja se vrše danes popoldne in zvečer. — Jutri se bodo storili važni sklepi glede nemške obstrukcije v deželnem zboru.

**Kraljeva palača v Atenah
pogorela.**

o Atene, 7. jan. Kraljev grad gori. — Ogenj je izbruhnil v desnem krilu grada. Arhiv so rešili, tudi večino pohištva.

o Atene, 7. jan. Na pomoč pri požaru so došli požarniki in vojaki. — V okolici se je nabrala velikanska množica ljudi, ki so zasledovali naporno delo požarnikov in vojakov. Ogenj je izbruhnil malo pred 10. uro, ravno v trenutku, ko je bila zbrana kraljeva rodbina okrog božičnega drevesa. Nastal je baje zaradi jedne sveče. — Na pomoč so došli tudi mornarji ruskih in angleških vojnih ladij, ki so usihrane v faleronski luki. Po 11. uri je že gorela slavnostna dvorana s kraljevim prestolom. Z največjo nevarnostjo se je posrečilo rešiti dokumente in pa zasebne papirje kralja in kraljice. Morali so vse zmetati skozi okno. Okrog poldneva je bil ogenj že deloma pogашen. Zgorela je tudi dvorna kapela s krasnim glavnim oltarjem.

Železniška nesreča.

o Milan, 7. jan. — Blizu postaje Soggia sta trčila včeraj skupaj dva vlaka. 6 oseb je mrtvih, 20 težko ranjenih. 20 železniških voz je razbitih.

Forgach — gre?

z Zagreb, 7. jan. „Agr. Tagblatt“ poroča, da bo v kratkem odpoklican avstro-ogrski poslanik iz Belgrada in pride v ministerstvo za zunanje zadeve na Dunaju. Na njegovo mesto pride baje član gosposke zbornice Baernreither. Na Dunaju to vest dementirajo.

Novo ogrsko ministerstvo.

z Budimpešta, 7. jan. Pripravljalna dela za ustanovitev novega ministerstva so končana. Določeno še ni, kdo

bode minister za hrvaške zadeve. To se pa bo danes zgodilo in jutri bo šel Lukacs na Dunaj k cesarju. Semkaj je došel iz Zagreba tudi baron Rauch in pojde jutri na Dunaj.

†

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjava žalostno vest, da je najin preljubljeni sinček

Vladimir

v nežni starosti 11 mesecev po mučni bolezni dne 6. jan. ob 1/4 8. uri zjutraj na večno zaspal.

Pogreb je jutri, 8. jan. ob 1/2 3. uri pop. na okoliškem pokopališču celjskem.

Bodi mu večni mir!

Vekoslav in Matilda Spindler.

†

Zalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni oče, stari oče, brat in tast, gospod

Andrej Stupica

v Šmarji pri Jelšah

danes ob pol 9. uri zjutraj, po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 73. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam rankega bode v soboto, 8. jan. 1910 ob pol 9. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala pred pogrebom v župni cerkvi.

Šmarje pri Jelšah, 6. jan. 1910.

Žalujoči ostali.

Listnica uredništva.
V., Maribor: Prosimo za natančen naslov. Seveda ugodimo Vaši prošnji! Hvala in iskrene pozdrave!

„Narodna založba“ v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

**priporoča vsem slovenskim narodnjakom v nakup sledeče
knjige, ki jih je izdala:**

I. **Ljudska knjižnica „Nar. založbe“.**
I. zvezek: **Strašno maščevanje in Nos.**
Povesti N. V. Gogolja. Cena 80 v, po pošti 9 v.

II. **Ljudska knjižnica „Nar. založbe“.**
II. zvezek: **Izlet g. Broučka v 15. stoletje.** Češki spisal Svatopluk Čech. Cena 2 K, po pošti 2 K 2 v.

III. **Uvod v narodno gospodarstvo.** Po Maurice Blookovi knjigi spisal dr. Vek. Kukevec. Cena 1 K, po pošti 1 K 10 v.

VI. **Slovenski kmečki koledar.** Letniki: 1908 (1 K, po pošti 1 K 20 v), 1909 (1 K 20 v, po pošti 1 K 70 v), 1910 (1 K, po pošti 1 K 20 v), z bogato gospodarsko in poučno vsebino.

V. **Cerkvene pristojbine ali štolnina.** Koliko si sme duhovnik računati za razna cerkvena opravila. Cena 20 v.

VI. V kratkem izide: **Ljudska knjižnica „Narod. založbe“.** III. zvezek: Povesti Maksima Gorkega, slavnega ruskega pisatelja.